

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101202

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-11-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тринчук Юрій Васильович

2. Yury Trynchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Адміністративне право

Дата захисту: 29-12-2023

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.820.021

Повне найменування юридичної особи: Державний університет інфраструктури та технологій

Код за ЄДРПОУ: 41330257

Місцезнаходження: вул. Кирилівська, буд. 9, Київ, 04071, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний університет інфраструктури та технологій

Код за ЄДРПОУ: 41330257

Місцезнаходження: вул. Кирилівська, буд. 9, Київ, 04071, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17.01

Тема дисертації:

1. Адміністративно-правові основи профілактики правопорушень у сфері податків та зборів
2. Administrative and legal bases for the prevention of offenses in the field of taxes and fees

Реферат:

1. У дисертації здійснено комплексний аналіз профілактики правопорушень у сфері податків і зборів, окреслено її адміністративно-правові основи. Основним методологічним засобом осягнення сутності профілактики правопорушень у сфері податків і зборів став міждисциплінарний підхід, який дозволив поглянути на досліджуване явище з точки зору адміністративного, кримінального та фінансового (податкового) права. Також методологічною основою дослідження послуговував порівняльний метод, який дав змогу більш широко поглянути на досліджуване питання, зокрема з точки зору позитивного зарубіжного досвіду справляння податків і зборів та встановлення юридичної відповідальності за правопорушення у цій сфері. Обґрунтовано, що податки є основним способом формування державного бюджету. Вони виконують такі функції: фіскальну (наповнення бюджету країни); розподільна функція, або соціальна, полягає в перерозподілі доходів суспільства; регулювальна функція, що виявляється в контролі економічних відносин; контрольна функція реалізується у відстеженні державними органами своєчасності та повноти надходження до державного бюджету платежів, які зобов'язані сплачувати платники податків. Спроба ухилитися від цих

зобов'язань може слугувати підставою для притягнення юридичних або фізичних осіб до різних видів юридичної відповідальності. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства може бути фінансовою (податковою), адміністративною та кримінальною. Податкова відповідальність платників податків регулюється розділом 2 Главою 11 ПК України. Фінансова відповідальність застосовується у вигляді штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) та/або пені. Адміністративним правопорушенням (проступком) визнається протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність (абзац перший статті 9 КУпАП). Зазначено, що податковим правопорушенням є протиправне, винне (у випадках, прямо передбачених ПК України) діяння (дія чи бездіяльність) платника податку, контролюючих органів та/або їх посадових (службових) осіб, інших суб'єктів. Податкове правопорушення характеризується суспільною небезпечністю або шкідливістю діяння, протиправністю діяння, винною поведінкою особи – суб'єкта діяння. Щоб правопорушення могло бути кваліфіковане як податкове, необхідно: правопорушення має містити вину платника податків; правопорушення має містити порушення податкового законодавства; за це порушення відповідальність має бути встановлена безпосередньо ПК України. Винною у вчиненні податкового правопорушення визнають особу, яка вчинила протиправне діяння умисно або з необережності. Ознаки податкових правопорушень: 1) податкове правопорушення вчиняється або з необережності, або умисно. Вина виступає обов'язковою ознакою податкового правопорушення; 2) податкове правопорушення має спричинити шкідливі наслідки, які можуть виражатися в нанесенні збитків, порушенні прав тощо, причому має бути встановлено причинно-наслідковий зв'язок між самим діянням і настанням наслідків; 3) податкове правопорушення має бути караним, тобто його вчинення призводить до настання негативних наслідків для платника податків у вигляді застосування податкових санкцій. Кожне правопорушення у сфері податків і зборів має свій склад, який і є підставою для притягнення до юридичної відповідальності. Показано, що особливість зарубіжного податкового законодавства полягає в тому, що в низці країн кримінальну відповідальність за податкові правопорушення встановлено не нормами кримінальних законів (кодексів), а нормативно-правовими актами, що входять до системи податкового та адміністративного законодавства. Аналізуючи законодавство зарубіжних країн з питань податкових санкцій, виокремлено два основні підходи. Перший підхід – «американський» – характеризується, насамперед, посиленням санкцій. У разі визнання провини підсудного суд може позбавити його волі на строк до одного року або накласти штраф. Другий підхід – «європейський» (так умовно може бути названа друга тенденція зарубіжного законодавства в питанні встановлення податкових санкцій) – вирізняється більш гуманним поводженням із порушниками податкових норм. До методів боротьби із несплатою податків в зарубіжних країнах можна віднести засоби політичного характеру, що полягають у використанні податків тільки у фінансових, а не в політичних цілях; засоби економічного характеру, спрямовані на уникнення встановлення занадто важкого податкового тягаря в умовах несприятливої економічної кон'юнктури тощо. Провідне місце серед методів має відводитися засобам морального впливу, головним серед яких є розвиток податкової ідеології, спрямованої на підвищення рівня податкової моралі платника (сприйняття ним необхідності фіскальних платежів з меншим опором).

2. In the dissertation, a comprehensive analysis of the prevention of offenses in the field of taxes and fees was carried out, its administrative and legal foundations were outlined. The main methodological means of understanding the essence of the prevention of offenses in the field of taxes and duties was an interdisciplinary approach, which made it possible to look at the studied phenomenon from the point of view of administrative, criminal and financial (tax) law. Also, the methodological basis of the study was the comparative method, which made it possible to take a broader look at the researched issue, in particular from the point of view of positive foreign experience in tax administration and the establishment of legal responsibility for offenses in this area. It is substantiated that taxes are the main way of forming the state budget. They perform the following functions: fiscal (filling the country's budget); the distributive, or social, function consists in the redistribution of society's income; regulatory function, manifested in the control of economic relations; the control function is implemented in the monitoring by state bodies of the timeliness and completeness of receipts to the state budget of payments that

taxpayers are obliged to pay. An attempt to evade these obligations can serve as a basis for bringing legal entities or individuals to various types of legal responsibility. Liability of taxpayers for violation of tax legislation can be financial (tax), administrative and criminal. Tax liability of taxpayers is regulated by Section 2, Chapter 11 of the Code of Ukraine. Financial responsibility is applied in the form of punitive (financial) sanctions (fines) and/or fines. An administrative offense (misdemeanor) is an illegal, culpable (intentional or negligent) action or inaction that encroaches on public order, property, rights and freedoms of citizens, on the established management procedure and for which the law provides for administrative liability (paragraph one of Article 9 of the Code of Administrative Offenses). It is noted that a tax offense is an illegal, culpable (in cases expressly provided for by the Code of Ukraine) act (action or inaction) of a taxpayer, controlling bodies and/or their officials (officials), other subjects. A tax offense is characterized by the social danger or harmfulness of the act, the illegality of the act, the culpable behavior of the person who is the subject of the act. In order for an offense to be qualified as a tax offense, it is necessary: the offense must include the fault of the taxpayer; the offense must contain a violation of tax legislation; responsibility for this violation should be established directly by the PC of Ukraine. A person who commits an illegal act intentionally or out of negligence is considered guilty of a tax offense. Signs of tax offenses: 1) tax offense is committed either carelessly or intentionally. Guilt is a mandatory feature of a tax offense; 2) the tax offense must cause harmful consequences, which may be expressed in damage, violation of rights, etc., and a cause-and-effect relationship must be established between the act itself and the occurrence of consequences; 3) a tax offense must be punishable, i.e. its commission leads to negative consequences for the taxpayer in the form of tax sanctions. Each offense in the field of taxes and fees has its own composition, which is the basis for bringing to legal responsibility. It is shown that the peculiarity of foreign tax legislation is that in a number of countries, criminal liability for tax offenses is established not by the norms of criminal laws (codes), but by normative legal acts included in the system of tax and administrative legislation. Analyzing the legislation of foreign countries on tax sanctions, two main approaches are distinguished. The first approach - "American" - is characterized, first of all, by the strengthening of sanctions. If the defendant is found guilty, the court may deprive him of his liberty for a term of up to one year or impose a fine. The second approach - "European" (so the second trend of foreign legislation in the matter of establishing tax sanctions can be conditionally called) - is distinguished by a more humane treatment of violators of tax norms. Methods of combating non-payment of taxes in foreign countries include means of a political nature, consisting in the use of taxes only for financial and not political purposes; means of an economic nature, aimed at avoiding the establishment of too heavy a tax burden in conditions of unfavorable economic conditions, etc. The leading place among the methods should be given to the means of moral influence, the main among which is the development of tax ideology aimed at increasing the level of tax morale of the payer (perception by him of the need for fiscal payments with less resistance).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Тринчук Ю.В. Профілактика правопорушень у сфері податків і зборів в Україні: особливості, тенденції, завдання. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 5. С. 118-124
- Тринчук Ю.В. Загальні питання профілактики податкових правопорушень у сфері податків і зборів в Україні: цілі, заходи, політика держави. Часопис Київського університету права. 2023. № 3. С. 208-212.

- 3. Тринчук Ю. В. Роль профілактики в системі заходів із запобігання правопорушень у сфері податків і зборів в Україні. Держава та регіони. 2023. № 3 (81). С. 266–271.
- 1. Тринчук Ю. В. Сучасні напрямки індивідуальної профілактики правопорушень у сфері податків і зборів в Україні. Конституційні та міжнародно-правові засади забезпечення екологічної безпеки в умовах війни: шляхи подолання сучасних викликів та потенційних загроз : матер. міжнар. круглого столу (Ужгород, 23 листоп. 2022 р.). Ужгород, 2022. С. 58–65.
- 2. Тринчук Ю. В. Профілактичні заходи впливу на правопорушників податкової дисципліни: головні завдання адміністративного законодавства. Відновлення та розвиток України: ідеї, правові засади, інструментарій : матер. міжнар. круглого столу (Ужгород, 26 груд. 2022 р.). Ужгород, 2022. С. 115–119.
- 3. Тринчук Ю. В. Профілактика правопорушень у сфері податків і зборів крізь призму захисту інтересів Української держави в умовах війни. Правові засади капітуляції Московії перед Україною: можливості, умови та наслідки : матер. міжнар. правової школи (Ужгород, 7 лип. 2023 р.). Ужгород, 2023. С. 70–77.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Озель Віталіна Іванівна

2. Vitalina Ozel

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4655-2869

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет інфраструктури та технологій

Код за ЄДРПОУ: 41330257

Місцезнаходження: вул. Кирилівська, буд. 9, Київ, 04071, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Комарницька Ірина Іванівна

2. Iryna Komarnytska

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4314-877X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бригінець Олександр Олексійович

2. Oleksandr Bryhinets

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4058-7566

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Россіхіна Галина Володимирівна

2. Halyna Rossikhina

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8436-049X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

